

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Десислава Иванова
Технически Университет – София

на дисертационния труд на *Петър Пашинов Събев*
на тема:

*„Защита на данни при съхранение, управление и пренос между мобилни
устройства“*

представен за придобиване на образователната и научна степен „доктор“
в ПН 4.6 Информатика и компютърни науки, докторска програма:
„Софтуерни технологии“ – Софтуерно инженерство

1. Структура на дисертацията и актуалност на проблема

Дисертацията на Петър Пашинов Събев е представена в 5 глави. Основният текст е написан на 168 страници. Броят на фигурите е 44, а общият брой на таблиците е 8. Към дисертационния труд са добавени 4 приложения, нагледно представящи графики, диаграми, данни и резултати от проучвания и експерименти, включително речник на основните термини и съкращения (сортирани азбучно). Общият брой на цитираните литературни източници е 289, в това число цитати към научни трудове на независими изследователи в областта на сигурността, книги, стандарти, интернет страници и други източници. В дисертацията се прави проучване, анализ и оценка на сигурността на високо сигурен софтуер (ВСС) за мобилни устройства, като се изследва ефективността на защитата на данните по време на жизнения им цикъл, включително специализираните подходи, способности и архитектурни решения за проектиране и разработване на високо сигурен софтуер. **Темата и областта на дисертацията е актуална.**

2. Степен на познаване състоянието на проблема и съответствие на избраната методика на изследване и поставените цели и задачи

Първа глава очертава актуалността на разглеждания проблем, като представя основните предмет и обект на изследване в дисертационния труд, посочва основната цел на дисертационния труд и задава произтичащите от тази цел задачи. В тази глава са описани и очакваните ползи от изпълнението на основната цел на дисертационния труд

и произтичащите от нея задачи. **Във втора глава** се предлага обобщено проучване на съвременното състояние в изследваната област. Описани са извършените анализи, относими към представеното проучване, включително основните дефиниции и формулировки за подпомагане на по-нататъшните изследвания и експерименти. **Трета глава** представя изследвана на конкретен ВСС от гледна точка на сигурността. За изследвания ВСС се представят сравнителен анализ и оценка на сигурността, изготвени на базата на конкретно дефинирани и описани критерии за сигурност, дефинирана е методология за изследване и е направен сравнителен анализ и оценка на сигурността на ВСС. **Четвърта глава** изследва ефективността на защитата на данни в контекста на изпълнение на ВСС. В нея са представени резултатите от съпътстващите изследването експерименти, цифрово разследване, сравнителен анализ и оценка на ефективността на защитата на данни. **Пета глава** представя основните дейности, извършени за постигане на основната цел на дисертационния труд и произтичащите от тази цел задачи. В допълнение, главата описва основните приноси на дисертационния труд и свързаните с него публикации и доклади. Описани са и основните планове за бъдещо развитие.

Всичко това показва, че Петър Пашинов Събев познава състоянието на проблема, като поставените цели и задачи в дисертацията, съответстват на избраната методика на изследване.

3. Приноси

Приемам приносите в дисертацията, които могат да бъдат разделени на *научни, научно-приложни и приложни.*

Научни:

1. Дефинирана е методология за изследване, сравнителен анализ и оценка на сигурността в ВСС; (Глава 3)
2. Дефинирана е методология за изследване на ефективността на защитата на данни в оперативната памет в контекста на изпълнение на ВСС; (Глава 4)

Научно-приложни:

1. Предложен е процес за приложение на множества от критерии за оценка на сигурността на ВСС, с цел използването му за сравнителен анализ и оценка на сигурността на съществуващ ВСС от тип СУП/СЦТ; (Глава 3)
2. Валидирана е приложимостта на методологията за изследване, сравнителен анализ и оценка на сигурността в ВСС, посредством прилагането ѝ за

изследване, сравнителен анализ и оценка на сигурността в съществуващ ВСС от тип СУП / СЦТ; (Глава 3)

3. Дефинирани са конкретни критерии за оценка на ефективността на защитата на данните на ВСС в оперативната памет, както и специализирани сценарии на употреба; (Глава 4)
4. Проведено е изследване на ефективността на защитата на данните в оперативната памет в контекста на изпълнение на конкретен ВСС, като е направен анализ на получените резултати и е изготвена оценка на ефективността на защитата на доверените данни в оперативната памет; (Глава 4)
5. Валидирана е приложимостта на методологията за изследване на ефективността на защитата на данни в оперативната памет, посредством оценяване на ефективността на защитата на данни в оперативната памет в контекста на изпълнение на съществуващ ВСС от тип СУП/СЦТ; (Глава 4)

Приложения:

1. Проектиран и разработван е специализиран софтуерен инструмент за подпомагане провеждането на цифрово разследване, анализ и оценка на ефективността на защитата на данни в оперативната памет в контекста на изпълнение на ВСС; (Глава 4)

4. Публикации по дисертацията

Петър Пашинов Събев е представил една статия в научно списание, две статии публикувани в сборници от международни конференции, едната индексирана в *Scopus* и глава от книга публикувана от *Cambridge Scholars Publishing*. Всички публикации са представени на реномирани научни форуми. Представени са и две цитирания.

Представените публикации от Петър Пашинов Събев напълно покриват изискванията за придобиване на образователна и научна степен "Доктор" в ПН 4.6 Информатика и компютърни науки.

5. Мнения и препоръки

Дисертацията е написана на много добро ниво. Авторефератът съдържа основната информацията и отразява точно и ясно приносите в дисертационния труд.

6. Заключение

Представеният дисертационен труд отговаря на съвкупността от критерии и показатели за придобиване на образователна и научна степен "Доктор", съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника на СУ „Св. Климент Охридски“ за прилагане на ЗРАСРБ.

Препоръчвам на научното жури да присъди на Петър Пашинов Събев образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 4.6 Информатика и компютърни науки, докторска програма: „Софтуерни технологии“ – Софтуерно инженерство.

Дата: 23.05.2024 г.
гр. София

Член на журито: .....
проф. д-р Десислава Иванова